

RINGERIKE KOMMUNE

Kommuneplanens arealdel
2023-2035
Oppsummering og vurdering av
innspill

Dato: 22.05.2023.

Oppdatert august 2023 etter behandling av planforslaget i formannskapets strategi og plan 14.06.2023 og 22.08.2023. Endringer er markert.

Våren 2022 var det mulig å gi innspill til kommuneplanens arealdel med frist 12.juni. I denne perioden kom det inn godt over 100 innspill om ny eller endret arealbruk, såkalte arealinnspill. Arealinnspillene er behandlet i en egen grovsilingsrapport og videre i konsekvensutredning av nye utbyggingsområder. I tillegg fikk kommunen andre innspill, f.eks. mer generelle innspill knyttet til bestemmelser eller arealbruk. Disse innspillene er oppsummert og kommentert i dette dokumentet.

Oversikt over innspill

Anders Ødegaard.....	3
Arne S. Sørland	3
Benedicte Bye.....	7
Heidi Haugen	7
Inger Hulbak.....	8
Ingrid Strande	8
Lars Christian Møller.....	9
Motorsykkelimportørenes forening (MCF).....	10
Ringerike Arbeiderparti (RAP).....	10
Ringerike Montessori AS (RM).....	11
Sokna Utvikling (SU).....	12
Soknedalen Idrettslag (SIL).....	13
Tyristrand Landsbyforening (TLB).....	13

Oppsummering av uttalelser	Kommunedirektørens kommentar
<p>Anders Ødegaard 12.06.2022</p> <p>Viser til at Sokna, Tyrstrand, Haug, Åsa m.fl. ligger inne som tettsted, og at også Ask lå inne som «tettsted» tidligere.</p> <p>Ødegaard sitter i styret for Stranden Skole Eiendom AS. Skolen er godkjent for 120 elever, og har nærmere 100 elever skoleåret 2022/2023. Det er lagt opp til gangvei fra Ask til Hønefoss. Sentral avstand gjør at Ask er et naturlig framtidig tettsted (etter vei og bane). Ber om at Ask beholdes som framtidig boområde, ment for fortetting og utbygging.</p> <p>Som grunneier av gnr/bnr. 80/6 ber Ødegaard om at områder avsatt til boligformål på eiendommen beholdes og lages større.</p>	<p>I arbeidet med arealstrategien ble det gjort en vurdering av de ulike stedene i Ringerike kommune. Det ble bl.a. sett på transport, utdanning, handel, kultur og idrett. Ut fra denne vurderingen ble Ask definert som bygd. Åsa ble definert som tettsted etter vedtak i kommunestyret i forbindelse med sluttbehandling av samfunnsdelen.</p> <p>Deler av gnr/bnr. 80/6 er avsatt til boligformål i kommuneplanen vedtatt i 2019. Deler av boligformålet ble lagt inn i 2019, og deler har ligget inne fra tidligere. I forslag til revidert kommuneplan er boligareal som berører dyrka mark foreslått endret til LNF, med bakgrunn i kommunens nullvisjon for nedbygging av matjord, samt overordna føringer.</p>
<p>Arne S. Sørland 11.06.2022</p> <p><u>Forholdet til planprogrammet</u> Endelig planprogram for kommuneplanens arealdel (KPA) var ikke ferdigbehandlet, vedtatt og offentliggjort når fristen for å komme med innspill til arealdelen utløpte 12. juni. Sørland understreker at det bør legges ekstra vekt på en innledende og åpen diskusjon om det verbale innholdet, siden planprogrammet ikke ble vedtatt og offentliggjort innen fristen for innspill til KPA. Helst folkemøter i egnet form.</p> <p><u>Kunngjøring av oppstart KPA og muligheten for å gi innspill</u> Sørland er kritisk til at skjemaet for innspill er designet kun for arealinnspill knyttet til konkrete eiendommer. Understreker at innspill til den konkrete</p>	<p><u>Forhold til planprogrammet</u> Kommunedirektøren er enig i at åpen diskusjon bør vektlegges. I arbeidet med planforslaget har det vært åpne møter hvor administrasjonen har forklart grep i planforslaget. Det har i tillegg være medvirkningsopplegg som Ungt entreprenørskap med alle 5. klassinger i Ringeriksskolen. I høringsperioden legges det opp til flere folkemøter både i Hønefoss og andre steder i kommunen.</p> <p><u>Kunngjøring av oppstart KPA og muligheten for å gi innspill</u> Innspillet tas til orientering. For å vurdere arealinnspill er det en rekke forhold som må beskrives for at administrasjonen skal kunne vurdere området videre. Skjemaet for innspill skulle</p>

arealdelen er også ytringer som ikke kan knyttes til et bestemt areal. Sørland anbefaler at kommunen benytter anledningen til å la prosessen med arealdelen sette ny standard og holdning til medvirkning i plansaker, ved å ikke kun legge seg på minimumskravene.

Befolkningsprognoser – og arealplanenes innretning og betydning for kommunenes finansierings- og investeringsstrategi

Sørland mener befolkningsprognosene som kommunen har kommunisert ut er uklare. Påpeker at områdeplan Hønefoss legger opp til formidabel befolkningsvekst, mens SSBs statistikk viser en liten vekst sammenlignet med andre Oslo-nære kommuner.

Oppfatter at det er en overdimensjonering av Monserud rensaneanlegg. Mener det er resultat av dels urealistisk befolkningsprognose og dels påtrykk fra næringsorganisasjon/eiendomsutviklere som brukte Ringerikesbanen og befolkningsprognosen som argument for lobbyvirksomhet. Sørland mener resultatet er områdeplan Hønefoss og tragisk behandling av Øya/Lloyds/Tippen m.fl. Påpeker at det er for høye avløpsavgifter ut til de innbyggerne som er knyttet til rensaneanlegget eller må tømme tette tanker og slamavskillere. Sørland stiller spørsmål til lovligheten av gebyret med hensyn på riktig beregningsgrunnlag etter selvkostreglene.

Sørland spør om det riktige hadde vært å stille rekkefølgekrav i KPA, slik at utbyggerne måtte finansiere overkapasiteten/kapasitetsøkningen av rensaneanlegget. Fortsetter med at dette ev. kan ordnes ved krav om utbyggingsavtale i kombinasjon med at kommunen forskuddterte utbyggingen.

Forteller at abonnentene til rensaneanlegget må betale for kapasitet som ikke blir benyttet. Mener dette er eksempel på at tidligere/gjeldende arealdel, Områdeplan Hønefoss og andre reguleringsplaner i Hønefoss burde hatt grundigere og mer åpen diskusjon om arealplanens innretning, bestemmelser og rekkefølgekrav. Også en reell politisk debatt. Sørland mener tidligere og gjeldende overordnede planer (KPA og Områdeplan Hønefoss) ikke har hatt gode nok bestemmelser og retningslinjer, med hensiktsmessige rekkefølgebestemmelser og krav til utbyggingsavtale. Spør hva dette skyldes, eller hva de politiske følgene av det er.

sikre at grunnlaget ble tilstrekkelig, sammenlignbart og være en hjelp for engasjerte innbyggere i forhold til hva som kreves av et innspill. Kommunedirektøren ser at dette kan ha gitt inntrykk av at det kun var anledning for arealinnspill og at det kan være behov for å tydeliggjøre muligheten for innspill som ikke er arealinnspill.

Befolkningsprognoser – og arealplanens innretning og betydning for kommunens finansierings- og investeringsstrategi

I planprogrammet for arealdelen er SSBs hovedalternativ vist. I tillegg er det vist et scenario for en høyere vekst. i. Dette scenarioet viser mulighetene for, og usikkerheten rundt, fremtidig befolkningsutvikling i Ringerike. I planprogrammet står det videre at kommunen skal være realistisk når det gjelder hvilken befolkningsutvikling vi planlegger for, samtidig som vi skal legge til rette for at Ringerike i framtida kan få en høyere vekst enn vi har hatt de siste åra.

Sørland peker på muligheten for rekkefølgekrav til infrastruktur for å sikre bidrag fra utbyggere og en rettferdig kostnadsfordeling. Kommunens bruk av utbyggingsavtaler er under revisjon og fremmes som egen politisk sak. Kommuneplanen tar ikke nærmere stilling til konkrete føringer for utbyggingsavtaler, men hjemler krav til bruk av slike.

Mener det tegner et bilde av en finansieringsstrategi som er tilpasset utbyggerinteressene, mer enn hensynet til innbyggerne og kommunens avgiftsnivå.

Sørland foreslår at det bør diskuteres og utredes om revidert KPA, gjennom rekkefølgebestemmelser og krav til utbyggingsavtale, kan kreve refusjon i henhold til loven. I tillegg bør krav om rekkefølge og utbyggingsavtale for offentlige tiltak/anlegg utredes, og tas inn i KPA i bestemmelsene, da dette vil føre til riktige kostnadsbærere ifølge Sørland.

Demografisk skjevhet – og ønsket om tilflytting og høyere gjennomsnittsinntekt

Sørland er bekymret for skjevheten med sterk økning i antall eldre og vesentlig ugunstigere forholdstall mellom barnefamilier med bra inntekt og antall eldre. Bemerket at kommunen ikke legger opp til en arealplanlegging og utvikling i Hønefoss som appellerer til unge og barnefamilier med god inntekt. Sørland påpeker at Hønefoss ikke vil tiltrekke seg de befolkningsgruppene kommunen ønsker seg, dvs. yngre og høyere gjennomsnittsinntekt. Forteller at de nye innbyggerne som kommunen ønsker å tiltrekke seg vil ha boligtyper og uterom som ikke kan tilbys før et stykke fra Hønefoss sentrum.

Mener at i kommunens forslag til planprogram for arealdelen vises det en helt annen befolkningsprognose som antyder en annen kurs fremfor, m.a.o. mer realistisk. Spør hvilken prognose skal brukes for dimensjoneringen av KPA. Mener kommunens evaluering må forsøke å gi svar på dette og gi anledning til å diskutere, før nytt forslag for arealdel lages.

Arealdelen må stille krav om utarbeidelse av byplan for Hønefoss

Sørland stiller flere kritiske punkter til Områderegulering Hønefoss og prosessen rundt denne. Lister opp forslag til ny avgrensning og bestemmelser.

Demografisk skjevhet – og ønsket om tilflytting og høyere gjennomsnittsinntekt

Arealplanen legger opp til en styrking av sentrumsområder og fortetting rundt disse. I forslaget til kommuneplanen er det i bestemmelsene gitt føringer for å sikre leke og møteplasser samt stilt krav til estetikk. En viktig målsetting er at flest mulige av daglige gjøremål skal kunne gjøres uten bil. For barnefamilier betyr dette bl.a. enklere hverdagslogistikk. Kommuneplanen stiller krav som skal gi gode kvaliteter ved utbygging av nye prosjekter. For å ha en levende og attraktiv by er det nødvendig med gode og varierte tilbud. For å oppnå dette er det behov for et tilstrekkelig kundegrunnlag. Det er en svært stor andel eneboliger i Ringerike i dag, hvorav mange har svært sentral plassering. Prognosene tilsier at befolkningen blir eldre og det er en målsetning at flest mulig skal ha god livskvalitet og klare seg selv lengst mulig. Dette tilsier et fremtidig økt behov for mer lettstelte boliger. Dersom et leilighetsbygg med 15-20 enheter bygges sentralt i stedet for 2 eneboliger vil det kunne frigjøre tilsvarende antall eneboliger som blir tilgjengelige.

Arealdelen må stille krav om utarbeidelse av byplan for Hønefoss

Kommunedirektøren anbefaler at merknader angående Områderegulering Hønefoss sendes inn i neste revidering av reguleringsplanen. Temaene hovedatkomst til sentrum, veiløsning, innfartsparkering og sentrumsparkering er svært

Innspill gjeldende Tyrstrand

Sørland forteller han sendte inn innspill til kommuneplanrevisjonen 2013, uten at kommune behandlet det eller svarte på annen måte.

Sørland foreslår flere temaer for en god medvirkningsprosess for innarbeiding i KPA 2023-2035.

1. Utvikle Tyrstrand sentrumsområde etter et landsbykonsept
2. Nødvendig med revidert kommunal reguleringsplan for Tyrstrand sentrum, siden det er fullt og de få ubebygde arealene som er igjen er disponert og antatt utbygget i nær fremtid.
3. Behov for mer regulert areal for sentrumsfunksjoner (offentlige og private).
4. Behov for næringsarealer for kontor og forretning, for eksempel lokalisering av flere firma/tjenesteyting under samme tak med fasiliteter for felles administrasjon m.m.
5. Identitet, landsby-profil, landskapsrom, fortetningsgrad, arkitektur o.l.
6. Sentrumsutvidelse krever avklaring på spørsmålet om fremtidig regulert «omkjøring» for rv. 350. Få utvidelsesmuligheter for sentrum.
Alternative løsninger:
  - a) Ny lang kulvert for den regulerte «omkjøringsveien». Gjeldende trasé opprettholdes, men omreguleres, slik at planen blir i to nivå. Veiareal under og sentrumsfunksjoner over.
  - b) «Omkjøringsveien» omreguleres og legges lenger nord med tunnel under Kindsåsen og videreføring nord Klokkerdalen. Dalen/terrenget der dagens regulerte trasé går, kan så fylles opp og utnyttes til sentrumsformål.
7. Etablere Ringerike kommunes hovedbåthavn for Tyrifjorden. Hele Skjærdalsvika avsettes til båthavn/bryggeanlegg med gode muligheter for allmennhetens tilgang, og fasiliteter for utsetting, service, WC og

viktige for å sikre et velfungerende sentrum, og må vurderes helhetlig for et større område. Videre skal kommunen i løpet av det neste året utarbeide ny kommunal planstrategi. Her skal kommunestyret ta stilling til hvilke planoppgaver som skal prioriteres i kommende kommunestyreperiode.

Innspill gjeldende Tyrstrand

Kommunedirektøren beklager dersom innspill til kommuneplanrevisjonen i 2013 ikke ble svart ut.

Innspillene til utviklingen av Tyrstrand er tatt til orientering. Planbeskrivelsen beskriver nærmere hva som er sett på i planarbeidet.

<p>vask av båt. Tiltak for fylling av drivstoff for båter og lademulighet for båter med el-motor. Mulighet for opplag og utsetting av kanoer, kajaker og andre ikke motoriserte småfartøy og brett av ulikt slag.</p> <p>8. Arealformål for bobil-parkering avsettes i samme område som båthavn, for felles utnyttelse av vei, vann, WC, tømning av toalett og strøm. For båter bør det forbys å tømme toalett i fjorden.</p> <p>9. Ikke bolig- og hyttebygging nærmere strandsonen enn 100 m.</p> <p>10. Sikre atkomstmuligheter til badeplasser og friluftsområder i strandsonen.</p> <p>11. Fullstendig gang- og sykkelvei mellom Nakkerud og Ask. Etappe 1 fra Nakkerud til Tyristrand, og etappe 2 fra Ask til Tyristrand.</p> <p>12. Tyristrand skal tilby boligtyper og tomtetyper som Hønefoss ikke kan tilby.</p> <p>13. Kind gård godkjennes for parselldyrking med tilhørende anlegg og fasiliteter.</p>	
<p>Benedicte Bye</p> <p><i>28.04.2022</i></p> <p>Mosseveien 11 er avsatt som en lekeplass, men Bye opplever at alle går forbi fordi den står tom. Bye mener nærområdet har få aktiviteter.</p> <p>Bye spør om kommunen har vurdert å sette opp en gapahuk med grillplass, fotballmål eller lekestativ på lekeplassen. Påpeker at den har god plassering som kan benyttes av forbigående turgåere, til byvandring eller til skolens bruk i nærområdet. Det er mulighet til å knytte plassen til elva.</p>	<p>Arealet er avsatt til lek og forslagene i innspillet vil kunne være i tråd med formålet. Kommuneplanen gir føringer om etablering og kvalitetskrav til leke og møteplasser, men er lite egnet som verktøy for å etablere funksjoner som skal gi økt bruk av eksisterende plasser. Eksisterende lekeplasser er normalt drift og vedlikehold, enten kommunalt eller gjennom velforening.</p>
<p>Heidi Haugen</p> <p><i>12.06.2022</i></p> <p>Innspillet handler om skjerming for trafikk og innsyn for allerede etablerte boliger. Haugen ønsker forbedret fartsregulering og skilting av svært trafikkert område. Ber om at fotgjengeroverganger, barn leker skilt og gjennomkjøring forbudt må markeres lenger ned i Tanbergmoveien enn i dag. Haugen merker</p>	<p>Forholdene som tas opp i merknaden er i hovedsak trafikale forhold som berører skjerming, skilting, fartsregulerende tiltak og sikringstiltak. Dette er forhold kommunen håndterer som veieier. Kommuneplanprosessen er lite egnet til vurdering av</p>

<p>det har oppstått økt biltrafikk, fordi besøkende på tur benytter seg av tilgang og tilrettelagte stier i friluftsområdene. Haugen opplever at utbedring av Tanbergmoveien, trafikk kaos i rundkjøring på Hvervenmoen og køsituasjonen ut av sentrum i rushtrafikken har ført til økt trafikk fra Tanbergmoveien og over til Lisletta.</p>	<p>forholdene og eventuelle tiltak som kan bedre opplevd ulempe. Innspillet oversendes kommunens veiavdeling som anses som rett mottaker og vurderes ikke nærmere i kommuneplanarbeidet.</p>
<p>Inger Hulbak 26.04.2022</p> <p>Hulbak spør om campingplassen ved Tyrifjorden er lovlig drevet, og ønsker at den ryddes opp og reguleres til en attraktiv plass.</p>	<p>Kommunedirektøren antar at innspillet gjelder campingplassen på Tyristrand ved Haga bru. Arealet er avsatt til fritids- og turistformål i kommuneplanens arealdel. Kommuneplanen er ikke egnet verktøy for å håndtere eventuell ulovlig bruk. Det er ikke vurdert alternativ bruk av arealene.</p>
<p>Ingrid Strande 09.06.2022</p> <p>Det er avsatt store arealer til næringsvirksomhet og råstoffutvinning i gjeldende arealdel til kommuneplanen. Strande mener dette er for mye i forhold til reelt behov i kommunen og påpeker at arealdelen ikke skal være en utbyggingsplan, men en behovsprøvd ressursplan for arealforvaltning i/for et bærekraftig samfunn. Strande påpeker at kommunen ikke må overdimensjonere båndledning av arealer til utbyggingsformål og må være effektive i utnyttelsen av de arealer som bygges ut.</p> <p>Strande regner med at kommunen har en plan for etterbruk. I tillegg savner Strande en realistisk og god analyse av det egentlige behovet for nærings- og råstoffutvinningsarealer i kommende arealplanperiode, og på lengre sikt. Næringsplanen vedtatt 04.06.2022 har ikke ifølge Strande et godt nok perspektiv eller fokus på reelt behov, og sammenfaller ikke med FNs bærekraftsmål og det grønne skiftet. Strande ønsker å se på mulighetene for å ha gode og varierte muligheter til å drive nærfriluftsliv/idrett i gang- og sykkelavstand fra bolig.</p> <p>Innspillet går spesielt på Follummoen/Hovsmarka/Børdalsmoen, men også Eggemoen. Arealene er avsatt til næring, men ifølge Strande legger de beslag</p>	<p>Ringerike kommune vedtok ny Næringsplan 2-1 9. desember 2022. I tråd med vedtatte mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel og Næringsplan 2-1, skal Ringerike kommune arbeide for vekst i verdiskapende arbeidsplasser. En av de viktigste strategiske satsingsområdene for å oppnå målet er proaktiv arealforvaltning og optimal bruk av tilgjengelige næringsarealer. Som ledd i arealforvaltningen har kommunen satset på å samle næringer i parker, områder og klynger. Dette gir utslag i redusert arealbeslag med den fordel at større landbruks-, natur- og rekreasjonsområder bevares og klimagassutslippet minskes.</p> <p>I kapittel 5.5 i planbeskrivelsen er arealreservene for næring omtalt. For å unngå utbygging av jomfruelige områder, er det kommet statlige føringer om å fortette eksisterende utbygde områder fremfor å bygge ut nye. Ut fra disse føringene, er det gjort konkrete vurderinger opp mot fortetting.</p>

<p>på mye av de fine og mest brukte nærfriluftsområdene for store deler av befolkningen i de nordre bydelene. Det bygges mange nye boligblokker i området Krokenveien/Ullerål og langs Høngata, som fører til en stor grad av fortetting og befolkningsøkning. Strande viser til at det er nødvendig at grønnstruktur og tilgang til nærfriluftsområder holdes i tritt med boligbygging/befolkningsvekst. Skoler og barnehager har stort behov for nærhet til friluftsområder. Strande mener det ikke er bra at arealene for dette formålet blir innskrenket med den arealbruken vist i gjeldende arealplan.</p> <p>Strande sitt forslag er følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunen foretar en analyse av reelt behov for næringsarealer og råstoffutvinningsarealer i kommende kommuneplanperiode og på lengre sikt. 2. Deler av området Follummoen/Hovsmarka/Børudmoen tilbakeføres til LNF, da primært friluftsmål. Dette bør også vurderes for Kilemoen og Eggemoen. 3. Kommunen bør sørge for at de arealene som skal nyttes til næring og råstoffutvinning utnyttes effektivt. 4. Ser i dag at det er mye «gråarealer» innimellom og at eksisterende næringsarealer er dårlig utnyttet og ikke fylt opp. 	<p>Det er foreslått nye retningslinjer til hensynssone friluftsliv, som blant annet dekker deler av Eggemoen. Retningslinjene skal sikre at tiltak som svekker eksisterende og framtidige opplevelseskvaliteter for friluftsliv eller hindrer bruk av området til naturopplevelse, rekreasjon og trening unngås. Når tiltak gjennomføres innenfor hensynssonen, skal konsekvenser for friluftsliv gis en særskilt vurdering.</p> <p>Det er gjort en vurdering av hvilke arealer som tidligere har vært avsatt til utbyggingsformål, men som kan tilbakeføres til LNF-formål. Arealer som er foreslått tilbakeført til LNF-formål har i hovedsak vært arealer som er i konflikt med jordverninteressene eller er utenfor kommunens prioriterte satsningsområder for boligbebyggelse eller etablering av næringsvirksomhet. Ved Kilemoen/Follummoen og Børdalsmoen foreslo kommunedirektøren å endre arealer til LNF. Se konsekvensutredning av nye utbyggingsområder for nærmere omtale.</p> <p><i>Oppdatering august 2023: Ved behandling av planforslaget vedtok formannskapet at arealet på Børdalsmoen som kommunedirektøren innstilte på å endre til LNF, skal videreføres som næringsformål. For Kilemoen vedtok formannskapet at forslag til områderegulering 424 Follummoen skal legges til grunn slik den forelå ved offentlig ettersyn i 2017. Se forslag til plankart for konkrete avgrensninger.</i></p>
<p>Lars Christian Møller 13.06.2022</p> <p>Møller ønsker at reguleringsplanen for Christies gate 9 og 11 hensyntar argumentene hans om at «grønt»-området begrenses til allerede oppsatt forstøtningsmur, som representerer en naturlig avgrensning til fellesområdet i eksisterende strandsone.</p>	<p>Reguleringsplanen for området er Hønefoss (7) som ble vedtatt 18.02.1956. Reguleringsplaner blir ikke behandlet i kommuneplanen, men det er avsatt et lignende grøntområde i kommuneplanen. Grøntområdet fungerer som en kantsone mellom bebyggelse og Storelva, og avgrensning endres ikke i</p>

	denne revideringen.
<p>Motorsykkeliimportørenes forening (MCF) 14.06.2022</p> <p>Motorsykkeliimportørenes forening påpeker at kommunen opererer med p-normer for ulike typer parkering, men nevner ikke lovens krav om at det også skal settes av parkering til MC og moped (pbl. § 28-7 andre ledd). MCF forklarer at det er viktig at det åpnes for MC-parkering i tillegg til et antall bilplasser, fordi bilplasser kan ikke regnes som MC-plass. MC-plasser kan lages både inne og ute på arealer av ulik størrelse og bidra til mer effektiv arealutnyttelse ifølge MCF.</p> <p>I Nasjonal handlingsplan for trafiksikkert var det i Norge i 2020 7 ganger flere tunge MC i Norge enn i 1990. MCF påpeker at bilparken i Norge har i samme periode til sammenligning økt med «kun» 75%.</p> <p>Ifølge OVFs database over kjøretøybestanden var det per 02.01.1991 kun 1 MC i Ringerike. 10 år senere var det 1.305 i kommunen. Per 5. juni i år var tallet 2.811 for MC og moped, en økning over landsgjennomsnittet. MCF mener at Ringerikes beliggenhet gjør MC og moped til praktiske og miljøvennlige alternativer som tar lite plass i urbane omgivelser. MCF forteller at man tidligere så MC og moped overalt, men med knapphet om plassene og mange kommuners og utbyggers praksis med å ikke lage MC-plasser er dette blitt mye verre.</p> <p>Per 5. juni i år var det 20.840 personbiler i Ringerike, som betyr at antallet MC og mopeder i sin tur tilsvarer 13,48% av personbilparken. MCF mener dette er en for stor kjøretøygruppe til å bli glemt i en så sentral kommune som Ringerike.</p> <p>MCF har et forslag til tilleggsbestemmelse:</p> <p>«I tillegg til de ovennevnte antall plasser skal det avsettes et antall plasser for MC og moped tilsvarende minst 10% av antallet bilplasser.»</p>	<p>Parkeringsnormen i Ringerike kommune har vært fastsatt i egen lokal forskrift om parkering. Innholdet i parkeringsnormen skal evalueres og forskriften skal erstattes med parkeringsbestemmelser i kommuneplanens arealdel. Innspillet om å stille krav om en viss andel plasser for MC og moped er tatt med i arbeidet med parkeringsbestemmelsene.</p>
Ringerike Arbeiderparti (RAP)	

<p>11.06.2022</p> <p><u>Innspill til sentrumsnære villaområder:</u> Ringerike Arbeiderparti ønsker å bevare Løkka, Bloms gate, Holmboesgate og Helgesbråten som villastrøk.</p> <p><u>Eikli:</u> På sikt ønsker RAP å utvikle Eikli industripark til et helhetlig boligområde med dagligvareforretninger. RAP mener andre butikker bør flyttes til sentrum eller Hvervenkastet, og bilindustrien bør lokaliseres på Hensmoen eller Kilemoen.</p> <p><u>Hønengata fra Rema-krysset til gummikrysset:</u> RAP mener blokkbebyggelse ut mot Hønengata tillates, og at andre omreguleringer i allerede etablerte boligområder ikke bør være større enn seks boenheter per 1500 kvm. Ifølge RAP bør bilbutikkene her også flyttes til Kilemoen/Hensmoen.</p> <p><u>Meieritomta/stasjonsområdet/Vestre torg:</u> RAP ønsker høy utnyttelse i tilknytning til stasjonsområdet med gode områder for barn og unge. I tillegg ønsker RAP at det etableres en barnehage, dagligvareforretning og at det er en lav parkeringsandel under 0,5 bil per boenhet.</p>	<p>Det er utarbeidet et temakart for type bebyggelse i Hønefoss, som gir føringer for hvor kommunen ønsker ulik type bebyggelse. Hensikten med temakartet og føringer for type bebyggelse er blant annet å peke på områder med småhusbebyggelse som er viktig å ivareta for å bevare stedsidentitet og peke på områder der kommunen kan være positiv til fortetting med høyere utnyttelsesgrad og større bygg.</p> <p>Eikli er et attraktivt boområde og planen foreslår hensynssonen omforming og fornying på Eikli. Dette er for å sikre et godt grunnlag for en helhetlig vurdering av ønsker og behov for arealformål, og for å sikre at viktige hensyn som infrastruktur, grønnstruktur, lekeplasser, turstier, m.m. løses på en hensiktsmessig måte for området.</p> <p>Meieritomta/stasjonsområdet/Vestre torg: Dette området er en del av en pågående reguleringsprosess, og utnyttelse og innhold avklares i den prosessen.</p>
<p>Ringerike Montessori AS (RM)</p> <p>12.06.2022</p> <p>Ringerike Montessori AS viser til at Ask ikke er tatt med som «tettsted» i kommuneplanen, mens Åsa blir definert som tettsted. RM mener Ask faller under SSBs definisjon av tettsted. Ifølge RM har Ask muligheter for vekst i både aktivitet og bebyggelse i området, som ligger tett på bussruter, jernbane og veier. RM investerer og satser stort på å løse samfunnsoppdraget med undervisning på Ask, samtidig som skolen er et sosialt sentrum for nærområdet.</p> <p>RM henstiller Ringerike kommune til å være ambisiøse på vegne av alle områdene i kommunen som kommer under SSBs definisjon av «tettsted», og de ønsker å være en positiv aktør som er med å gjøre Ringerike til en attraktiv</p>	<p>I arbeidet med arealstrategien ble det gjort en vurdering av de ulike stedene i Ringerike kommune. Det ble bla. sett på transport, utdanning, handel, kultur og idrett. Ut fra denne vurderingen ble Ask definert som bygd. Åsa ble definert som tettsted etter vedtak i kommunestyret i forbindelse med sluttbehandling av samfunnsdelen.</p> <p>I planforslaget er det ubebygde arealer avsatt til boligformål på Ask. Deler av areal som har vært avsatt til boligbebyggelse på Ask er foreslått endret til LNF-formål. Bakgrunnen for dette er</p>

kommune å bo i.	kommunens nullvisjon for nedbygging av matjord, samt overordna føringer.
<p>Sokna Utvikling (SU)</p> <p>07.06.2022</p> <p><u>Bakgrunn</u></p> <p>De fleste som bor i Sokna er avhengig av bil for å komme seg til jobb, skole, levere barn til skole/barnehage, og til kjøring t/r aktiviteter, og til venner. Sokna deles opp av flere elveløp og Sokna utvikling ser det er få strekninger med gangvei. Når mange bor etter trafikkert vei uten gangvei og det er få krysningspunkt over elven, så opplever SU at det er risikabelt å ferdes som myk trafikant. For å komme seg rundt i områder delt av elveløp har Flaskerud hengebro vært benyttet for enkel adkomst mellom Pukerudhagen og Tranby.</p> <p>Sokna hadde brua ved Djupedalsgropa, som SU forteller ble daglig brukt av syklister og løpende, samt turgåere, på en ca. 10 km lang runde. For å komme rundt veien nå må man bevege seg opp til Halvassbrua, som blir en tur på 18 km og blir for lang for de aller fleste ifølge SU.</p> <p>SU mener Sokna merker at de de to mest brukte bruene for gående og syklende har blitt borte/stengt grunnet nye krav til ettersyn/vedlikehold. Ifølge SU fører dette til dårligere infrastruktur, at barn og unge utenfor sentrum ikke får møtt hverandre for å være sosiale, eller deltatt i ettermiddagsaktiviteter etter skoletid uten å bli kjørt, mindre eller avkortet tilgang til skog og mark, og færre og mindre varierte tur/rekreasjonsmuligheter til fots.</p> <p>SU mener derfor det er nødvendig å få på plass en ny bro i området Pukerudhagen.</p> <p><u>Plassering</u></p> <p>I Pukerudhagen er det i dag kommunalt eid området mot pumpehuset. På denne strekningen mener SU det kan settes fundament for bro og over på motsatt side av elva. SU forklarer at derfra kan det gruses opp sti langs elva nordover og langs jordet opp mot fylkesveien. Grunneier er informert og positiv til tiltaket ifølge SU.</p> <p><u>Kostnader</u></p>	<p>Kommuneplanen har stort fokus på å bedre tilretteleggingen for myke trafikanter og øke andelen reiser til fots og på sykkel. Det er utarbeidet eget temakart for gående og syklende som er et forslag til nåværende og framtidig gang/sykkelveinett og som legges ut til høring som del av planforslaget. Kommunedirektøren oppfordrer til å sende inn forslagene som innspill til denne. Etter høringsrunden vil kommunen gjøre en samlet vurdering av alle innspillene for å vurdere eventuelle nye strekninger.</p> <p>Kommuneplanen vil kunne avsette de ønskede strekningene dersom det vurderes fornuftig, men er ikke egnet verktøy for å sikre etablering ut over eventuelle tilfeller der utbyggingsområder er avhengig av spesielle infrastrukturtiltak. Kommuneplanen kan da ha rekkefølgekrav knyttet til utvikling av disse områdene.</p> <p>Angående bru ved Pukerudhagen vises det til møte mellom kommunen og Sokna utvikling 17.1.2023: <i>Kommunen mener forslaget ikke nødvendigvis er avhengig av å vises i kommuneplanens arealdel. Kommunen er grunneier i området, og dersom det blir aktuelt må det inngås en avtale om bruk av grunn.</i></p>

<p>SU forklarer at et slikt prosjekt medfører kostnader privatpersoner og foreningslivet ikke kan bære, samt at det kommer kostnader om vedlikehold i ettertid. SU mener derfor det er riktig at kommunen tar kostnaden med å bygge broen og få på plass det nødvendige for å få anlagt de stiene som trengs. Vedlikehold i ettertid stiller SU seg villige til å påta.</p>	
<p>Soknedalen Idrettslag (SIL)</p> <p><i>08.06.2022</i></p> <p>Soknedalen Idrettslag mener de ikke har tilfredsstillende innendørsareal for fritidsaktiviteter. Gymsalen på skolen er liten, og SIL opplever at kapasiteten er sprengt. Ifølge SIL vikes fritidsaktivitetene først for skolearrangement og benyttelse som samfunnshus, som gir stor uforutsigbarhet og mindre aktivitetstid enn ønsket.</p> <p>Siden Sokna er et satsningsområde i kommunen, ønsker SIL at det skal satses på en flerbrukshall plassert i området ved Sokna skole. SIL påpeker at arealene ved dagens gymsal og skoleparkering kan være aktuell plassering. Parkering for ansatte ved skolen foreslås flyttet ned bakken bak skolebygget, hvor foreldre kan hente og bringe ved en kiss & ride sone, og det kan opparbeides langsgående parkering ved ny flerbrukshall supplert med parkering ved kirken. SIL mener at på denne måten bevares eksisterende grøntarealer og stadionområde, samtidig som det gis plass til mer innhold og attraktive aktiviteter for innbyggere og potensielle tilflyttere.</p>	<p>Sokna utvikling tok også opp ønsket om flerbrukshall i møte med kommunen 17.01.2023. I referatet fra møtet står følgende:</p> <p>Generelt er kommunen positiv til flere flerbrukshaller som legger til rette for økt aktivitet lokalt. Per nå har ikke kommunen økonomi til å bygge flerbrukshall. Kommunen anbefaler at ønsket spilles inn til idrettsrådet slik at forslaget kan komme inn i prosess med kommunedelplan for idrett og friluftsliv. Her prioriteres anlegg, og dette har blant annet betydning for spillemidler.</p>
<p>Tyristrand Landsbyforening (TLB)</p> <p><i>01.06.2022</i></p> <p><u>Boligbygging/fortetting</u></p> <p>Tyristrand Landsbyforening ønsker flere boligfelt velkommen, og det er områder utenfor dyrka mark og skog som bør gjøres tilgjengelig.</p>	<p><u>Boligbygging/fortetting</u></p> <p>Boligreservene i gjeldende planverk dekker behovet i perioden. Med bakgrunn i dette foreslås ingen nye boligområder i området nå, med unntak av en mindre utvidelse i forbindelse med pågående regulering ved Skarvhellen.</p>

Barnehageplasser og lekeområder

TLB mener det er et stort behov for utbygging. De opplever at en av avdelingen ved Tyristrand barnehage har i mange år holdt til i leide lokaler som ikke er tilrettelagt for barnehage, og mange barn må kjøres til forskjellige barnehager i Hønefoss siden de ikke får plass i Tyristrand barnehage. TLB ser at dette fører til utfordringer for foreldre som må transportere barna sine ut av lokalsamfunnet. De savner flere lekeplasser for barn i området.

Helse/eldreomsorg

Tyristrand har få tilbud til eldrebolig/sykehjem ifølge TLB. De eldre har ønsker om å bo i tilrettelagte og sentrumsnære boliger. TLB mener at kommunen bør kjøpe/erhverve ledige områder til eldreomsorgsboliger. Klokkegården er et godt samlingssted for landsbyens innbyggere. TLB opplever at huset trenger oppussing innvendig for å tiltrekke flere brukergrupper.

Tilrettelegging fra gående og syklende

TLB viser til egen utredning av strekningen Nakkerud – Tolpinrud i brev sendt kommunen 24. juni 2019. Ifølge TLB er RV 350 den eneste fartsvei gjennom området og mangler ca. 2,5 km for denne gang- og sykkelveien skal være sammenhengende og gjøre nytte av seg. TLB påpeker at dette står og faller på kommunens prioritering ovenfor Fylkeskommunen og Statens vegvesen (SVV).

TLB forteller at de har aktivt påvirket SVV ved i å invitere dem til folkemøte og befaring. Ifølge TLB har dette ført til at Tyristrand sentrum har fått nytt universelt gangfelt, en ekstra lysstolpe, 3 fartsdempere og redusert fartsgrense nord for Miljøgata gjennom sentrum. TLB ber kommunen være aktiv med å prioritere gang- og sykkelvei i området deres og stille tydelige krav til SVV og Viken angående RV 350. Ring 4 i Norsk Transportplan må prioriteres igjen i

Oppdatering august 2023: Ved behandling av planforslaget vedtok formannskapet at arealinnspill nr. 74 og 75 skal innarbeides i planen. Disse innspillene inneholder et stort antall boliger.

Barnehageplasser og lekeområder

Tyristrand er et av tettstedene i kommunen, som i flere år har opplevd befolkningsvekst. Det er store boligreserver i gjeldende planer, og flere reguleringsplaner er vedtatt og i prosess. Med bakgrunn i dette vil kommunen kunne ha behov for å utvide kapasiteten i sitt tjenestetilbud i framtida. Kommunen vil vurdere dette, og i planforslaget er areal for idrettsanlegg utvidet i Kinnsåsen.

Helse/eldreomsorg

Kommunen vil trolig ha behov for arealer til helse- og omsorgstjenester i området i fremtiden. Det er blant annet behov for inntil 32 omsorgsboliger, servicesenter og base for hjemmetjenester. Dette bør ligge i indre sentrumssone, med nærhet til tjenester som dagsenter, lege, fysioterapi, kollektivtransport og matbutikk. Kommunen vurderer muligheter i området.

Tilrettelegging for gående og syklende

I planarbeidet har kommunen laget et temakart for gående og syklende. Her er det foreslått et hovedsykkelveinett langs Riksvei 350 fra Nakkerud til Hønefoss, og det er kartlagt hvilke strekninger som mangler tilrettelegging i dag. Det er også foreslått et lokalsykkelveinett på Tyristrand med foreslått fremtidig gang- og sykkelvei i Kindsåsen, Tyristrand sentrum samt til jernbanetrasé i retning Skjærdalen.

Ringerike kommune er nå meldt inn i Ring 4-samarbeidet, etter vedtak i kommunestyret 30. mars 2023 i sak 41/23.

neste planperiode og TLB ber om at Ringerike kommune påvirker og initierer dette.

I dag må mange småbarn gå i veibanen store deler av skoleveien, og dele veien med morgentrafikk og tungtransport. TLB ser derfor et stort behov for bedre tilrettelegging av fortau m.m. for skoleveiene i Tyristrand.

Transport generelt

TLB opplever at nærområdet deres er preget av stor biltrafikk, med en ÅDT på 5000 var sprengt i 2018. De opplever at tungtrafikken er langt over 10%. TLB mener den offentlige transporten er mangelfull, med for få avganger, slutter tidlig og mangelfull i helgene.

Når Ringeriksbanen kommer ønsker, ifølge TLB, lokalsamfunnet langs Tyrifjordens vestbredde at Randsfjordbanen blir brukt som tilførsels-tog til Hønefoss og Bergensbanen. TLB påpeker at alle stasjoner ligger der Nakkerud – Tyristrand og Ask, og må bare oppjusteres.

Næringsutvikling

Tyristrand har ca. 100 registrerte bedrifter, hvor Ringerike fengsel er den største. Mange store og middels gårdsbruk, graving- og brøytefirma, entreprenører og mange enmannsforetak. TLB opplever at flere ønsker større plass og flere tomter, som de mener er en mangelvare på i området.

Transport generelt

Tas til orientering.

Næringsutvikling

Kommunen har de siste årene fått flere henvendelser angående behov for næringsarealer på Tyristrand. Planforslaget legger ikke opp til nye arealer for næringsbebyggelse på Tyristrand. Eksisterende næringsarealer er videreført. Et mindre næringsareal i eksisterende boligområde er foreslått endret til *bebyggelse og anlegg* (feltnavn BA_N1), samt hensynssone *omforming og fornyelse*. Hensikten med dette er å åpne for endring til boligformål i fremtiden.